

4

Tvořte souvětí. Určete významové poměry a druh vedlejších vět. Souvětí napište do sešitu.

A	B	C
Musíme jít domů	vždyť jsem sportovec	a proto zavolali doktora.
Já už něco vydržím	museli jsme tedy jet krokem	a nic nevypěstujeme.
Evu nejen rozbolela hlava	proto jsme k vám nepřijeli	aby dojel za svou milou.
Malé sazenice je nutné zalévat	dal se cestičkou pravou	kterou vám přinesla babička.
Byla hustá mlha	po jeho skončení šel spát	a tak dorazíme příští týden.
Nejel Toman doubravou	sice zaschnou	a tak byl nesmírně šťastný.
Tatínek se díval na hokej	nýbrž se jí i zvýšila teplota	a budeme společně večeret.
Náš běžec se zpozdil na startu	nebo si čtete knížku	neboť ráno měl brzy vstávat.
Bud' si tiše hraje	rodiče nás totiž už čekají	který pravidelně trénuje.
Nedostali jsme zprávu včas	ale doběhl do cíle jako první	abychom nesjeli ze silnice.

5

a) Rozlište věty hlavní a vedlejší. Doplňte čárky. Určete významové poměry a druh vedlejších vět.

Lassie rychle uháněla před nimi dvakrát se prudce zastavila a čenichem se ohnala po boku kde ji postřelila kulka. Slyšela za sebou psy ale tempo nezrychlila. Psů se nebála. Utíkala hlavně před lidmi a její smysly jí napověděly že lidé zůstali pozadu. Z dřívější zkušenosti věděla že lidé psy uvazují na řetěz a zavírají je do ohrady. Nyní se však čerstvě poučila že lidé také umějí vydávat hrozné hřmění a vysílat neviditelné biče jejichž šlehy palčivě bolí. Vytvrvala běžela dál a přála si aby všichni zůstali hodně daleko vzadu. Jenže druzí psi byli odpočinutí. Štěkali teď pronikavěji a ať se Lassie snažila sebevíc brzy ji byli v patách. Pak se jeden z nich vrhl po jejím boku zakousl se do něj a ramenem se ji snažil srazit k zemi. Byla sice unavená a vyhladovělá ale nebyla zbabělá. Bleskurychle se otočila a neohroženě se začala bránit.

(Eric Knight: Lassie se vrací – upraveno)

b) Souvětí znázorněte graficky.

-alespon 3

6

Dokončete souvětí. Určete věty hlavní a vedlejší.

Diváci _____, a proto _____, že _____, které _____. Kdybych
_____, rodiče _____, neboť _____, aby _____. Ačkoliv
_____, bylo _____, že _____, a tak _____, jak _____.
Neuměli _____, ba dokonce _____, ale _____, když _____.